

Concept verslag Raadstafel21
Woensdag 25 mei 2016, 19.30 tot 22.00 uur
Locatie: raadszaal gemeente Eindhoven

1. Opening en mededelingen

- De voorzitter heet iedereen welkom in de raadszaal van de gemeente Eindhoven bij de 3^e Raadstafel21. Afwezig (met of zonder afmelding) zijn: Twan Jansen (Bergeijk), Paul Gondrie (Best), Pauline Hospel (Bladel), Frits van der Wiel (Cranendonck), Wilbert van Deursen (Deurne), Frank de Lau (Eersel), Willem de Laat (Eersel), Jan Roefs (Helmond), Anne Marie Hol (Reusel-De Mierden), Jelle de Jong (Son en Breugel), Mieke Theus (Valkenswaard), Daan de Kort (Veldhoven) en Peter Oolbekkink (Waalre). Marianne Klaassen (Veldhoven) en Stef Luijten (Bergeijk) zijn als vervanger aanwezig.
- De nieuwe leden worden voorgesteld: Martien Schoenmakers en Paul den Otter (Oirschot), Ellen Zegwaard (Someren) en Marco Pulles (Son en Breugel). Eindhoven en Cranendonck moeten nog een nieuw raadstafellid aanwijzen. We hebben afgesproken dat alleen raadsleden in de Raadstafel21 plaats kunnen nemen. Dat zal ook in het witboek worden opgenomen.
- De voorzitter heeft het initiatief genomen om een verzoek in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven voor een vergoeding voor de raadstafelleden. Dit omdat de raadstafelleden veel tijd steken in de Raadstafel21, dit (in tegenstelling tot bijvoorbeeld wethouders) buiten hun normale werk doen en dat vooral in kleine gemeenten de vergoedingen beperkt zijn. Het DB heeft daar vanwege verschillende redenen niet mee ingestemd (zie bijlage 1 en presentatie). Een aantal raadsleden geeft aan een vergoeding niet nodig te vinden; een aantal wel. Een van de raadsleden vindt dat zeker de voorzitter een vergoeding verdiend. De voorzitter geeft aan dat het of allemaal een vergoeding is of geen vergoeding.
Omdat de Raadstafel21 nog in een proefperiode zit, wordt besloten deze discussie even te parkeren. Afgesproken wordt dat de voorzitter deze discussie zal inbrengen in de evaluatie van de Metropoolregio Eindhoven. De voorzitter wordt verzocht om in het vervolg eerst met de groep af te stemmen voordat hij zulke initiatieven onderneemt.
- Zoals in het vorige overleg kort besproken, gaat er een evaluatie van de Metropoolregio Eindhoven plaatsvinden. De voorzitter licht kort de stand van zaken toe. Op dit moment bereidt een werkgroep (waarin de voorzitter ook een plaats heeft) de evaluatie voor. In juni willen zij met een voorstel komen. Daarover zal de raadstafel worden geïnformeerd. Door een van de raadstafelleden wordt de suggestie gedaan om toch een extra raadslid op te nemen in de werkgroep.
- De voorzitter heeft de Raadstafel21-leden in een enquête gevraagd wat de rol van de raadstafel is bij het agenderen van de thema's 'duurzaamheid' en 'sociaal domein'. Vanwege de enigszins beperkte respons vraagt hij de leden om toekomstige enquêtes wel in te vullen. In de bijgevoegde presentatie zijn de resultaten van de enquête opgenomen. De stand van zaken op beide domeinen wordt in bijlage 2 toegelicht.
Afgesproken wordt dat de Raadstafel21 initiatief kan blijven nemen om thema's bij het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven te agenderen. Voor duurzaamheid en sociaal domein ziet de Raadstafel21 geen rol voor zichzelf weggelegd. Omdat de Metropoolregio Eindhoven nog geen 1,5 jaar bezig is, is het voor de bestuurlijke samenwerking gewenst om eerst de focus te leggen op de afgesproken kerntaken voordat er weer taken worden toegevoegd of ter discussie worden gesteld.

2. Verslag 23 maart 2016

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Vice-voorzitter Raadstafel21

Omdat onze vorige vice-voorzitter Tom van den Nieuwenhuijzen wethouder van de gemeente Son en Breugel is geworden, is er een nieuwe vice-voorzitter nodig. Gaby van den Waardenburg (Helmond)

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

heeft zich kandidaat gesteld en wordt voorgedragen als vice-voorzitter. De aanwezigen geven aan dat stemming niet gewenst is en zij kunnen instemmen. Gaby wordt gefeliciteerd.

4. Concept begroting Metropoolregio Eindhoven

Cor Derijck, controller van de Metropoolregio Eindhoven, presenteert de opbouw van de begroting van de Metropoolregio Eindhoven (zie bijgevoegde presentatie). De eerste zienswijzen van de raden op de concept begroting zijn al binnen. Cor licht een aantal vaker ingediende zienswijzen er uit:

- Een aantal raden vraagt waarom de verhoging van de bijdrage aan Brainport Development niet is opgenomen in de concept begroting. Omdat die gewenste verhoging pas later bekend was, is daarvoor een apart voorstel aan de gemeenteraden gestuurd. Dat is bovendien zuiverder richting de gemeenteraden.
- Er zijn opmerkingen over de indexering gemaakt. Cor legt uit dat die indexering in december vorig jaar al is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven.
- De raden hebben vragen gesteld over het weerstandvermogen in relatie tot de juridische issues die er zijn met Attero. Dat de risico's wat betreft Attero toch nog niet helemaal weg zijn, wordt opgenomen in de definitieve begroting. Cor adviseert gemeenten dit ook op te nemen in de risicoparagraaf van hun eigen begroting.
- Hoe zit het met de stijging van het aantal fte's? De provincie betaalt mee aan een GGA-coördinator voor mobiliteit (in het kader van Brabantbrede afspraken). En omdat er ook nog ruimte zat in het afgesproken aantal fte's voor de Metropoolregio Eindhoven, leidt dit dus niet tot een hogere inwonerbijdrage voor de gemeenten.
- Verschillende raden hebben opmerkingen gemaakt over de hoogte van de algemene reserve. Cor zegt toe dat dit jaar nog een voorstel komt om die verder te minimaliseren. De nota reserves en voorzieningen wordt op Agora geplaatst.
- Ten slotte zijn nog vragen gesteld over de hoogte van de kosten voor het programma 'economie'. Dit komt omdat niet alleen de werkplaats onderdeel is van dit programma, maar ook Brainport Development en het Stimuleringsfonds.

Cor licht ook nog even toe hoe het proces er uitziet om te komen tot afstemming tussen vier gemeenschappelijke regelingen in onze regio. Daarover komt na de zomer een voorstel. Ook de raadstafel wordt daarover geïnformeerd.

5. Raadsinformatiesysteem

De voorzitter heeft zich verdiept in het raadsinformatiesysteem dat de regio West-Brabant heeft ontwikkeld. Ook de gemeentesecretarissen en de griffiers zijn bezig met nadenken over hoe bepaalde informatie over regionale samenwerking beter gedeeld kan worden. Het initiatief daarvoor ligt op dit moment bij de gemeentesecretarissen. Dit is namelijk niet direct een taak van de Metropoolregio Eindhoven. De Metropoolregio Eindhoven bekijkt wel samen met de griffiers hoe het delen van informatie van de Metropoolregio Eindhoven met alle raadsleden vorm gegeven kan worden. Uitgangspunt van de griffiers is in ieder geval om geen nieuw systeem op te zetten. Onderzocht wordt of en hoe Agora (of het bestaande bestuurlijk informatiesysteem) daarvoor gebruikt kan worden. Voorgesteld wordt om de vraag betreft het delen van informatie ook onderdeel te maken van de evaluatie van de Metropoolregio Eindhoven.

6. Inbreng gemeenteraden in de Metropoolregio Eindhoven

Ron Hensen licht de bijgevoegde memo toe. Vanuit de raadsleden komt nog een aanvulling op de beschikbare middelen voor raadsleden. Ook individuele gemeenteraden kunnen toelichting vragen van bijvoorbeeld de (bestuurlijke trekkers van de) werkplaatsen. De voorzitter noemt ook de optie dat er door alle individuele gemeenteraden een motie wordt aangenomen (opgesteld door de Raadstafel21) die het bestuur van de Metropoolregio verzoekt om iets te doen.

Er wordt opgemerkt dat het voor de inbreng van gemeenteraden niet zozeer om de middelen gaat, maar vooral om de vraag er achter: hoe zit het met de democratische legitimatie? De voorzitter licht toe dat in de nieuwe GR is opgenomen dat besluiten vooral door individuele gemeenteraden worden genomen. Bovendien constateren de leden dat er op dit moment goed geluisterd wordt naar de Raadstafel21.

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

Er worden nog een aantal uitgangspunten ingebracht voor de inbreng van raadsleden:

- De Raadstafel21 heeft een belangrijke taak om collega-raadsleden op de hoogte te houden.
- Vanuit de Metropoolregio Eindhoven en de werkplaatsen moet er tijdig gecommuniceerd worden naar de raadsleden. Niet zoals nu een aantal keren is gebeurd (met bijvoorbeeld de Werkplaats Mobiliteit en Innovatie), dat je pas op de dag zelf informatie krijgt.
- Raadsleden werken vaak overdag en kunnen dus niet naar bijeenkomsten overdag komen. Hou daar rekening mee.

7. Evaluatie Raadsledenbijeenkomst 6 april en bijeenkomsten Raadstafel

Een aantal tips van de leden, met name voor de Raadsledenbijeenkomst:

- stuur waar mogelijk van te voren stukken toe;
- let op de planning van de raadsledenbijeenkomst (deze wordt overigens al voor de zomer voor het volgende jaar gestuurd aan de gemeenten);
- goed om te werken met stemapps, maar let op de interpretatie van de resultaten;
- meld jezelf aan voor bijeenkomsten.

8. Rondvraag

- Wim van Dijk (Laarbeek) vraagt of het mogelijk is om stukken voor de raadsleden met eenzelfde systeem (bijvoorbeeld Ibabs) te delen. Voorlopig gebruiken we daarvoor Agora.
- Leo Cuijpers (Deurne) benadrukt dat Agora dan wel naar behoren moet werken. Hij vraagt of het mogelijk is om bij de Google Docs-enquête je eigen antwoorden terug te halen.
- Fiona Bijl (Reusel-De Mierden) zegt dat we het deze keer niet nadrukkelijk hebben gehad over de planning & control cyclus van de vier grote gemeenschappelijke regelingen. De Raadstafel21 kan daarvoor mooi als klankbord dienen. In september wordt dit geagendeerd voor de raadstafel. De voorzitter zal Fiona daarover in contact brengen met Rien Schalkx (gemeentesecretaris Son en Breugel).
- De volgende Raadstafel21 is op 28 september, ook weer in de raadszaal van de gemeente Eindhoven.

9A. Werkplaats Strategie Ruimte: stand van zaken Integrale Strategie Ruimte

Werkplaatstrekker Carola Meuwissen geeft een toelichting op de stand van zaken. De presentatie is bijgevoegd.

Over de inhoud wordt gesproken. Aandacht wordt gevraagd voor wat op de verschillende onderwerpen precies in de strategie opgenomen gaat worden. De concessie op het openbaar vervoer bijvoorbeeld is nu een aangelegenheid van de provincie. Hoe ga je daar in een strategie ruimte mee om? Het antwoord is dat je een integrale visie hebt waar mobiliteit een onderdeel van uitmaakt. Plekken waar bijvoorbeeld stations of knopen zijn, zijn plekken waar wellicht ook ruimtelijke opgaven kunnen landen. Daarnaast heeft de strategie een ruimere tijdshorizon. Een soortgelijke opstelling geldt ook voor andere onderwerpen zoals wonen en bedrijventerreinen.

De leden van de Raadstafel21 vragen om te voorzien in een beeldvormende vergadering in de afzonderlijke gemeenteraden. De werkplaatstrekker zegt toe hiervoor ruimte te scheppen. Daarbij wordt opgemerkt dat het belangrijk is om goed aan te geven welke beïnvloedingsruimte er is. Er is de wens om betrokken te worden op een moment dat er daadwerkelijk ruimte is om inhoudelijke inbreng te hebben. De werkplaatstrekker zegt dat de werkplaats vindt dat hier ruimte voor moet zijn. Daar is dan in het proces ook rekening mee gehouden.

De leden van de Raadstafel21 merken op dat de inbreng tijdens bijeenkomsten voor subregio's (begin juli) niet automatisch betekent dat dit de mening van de gemeenteraden vertolkt. De werkplaatstrekker zegt dat ze zich hier van bewust is. Ze hoopt wel dat de voorbereiding op de bijeenkomsten en de deelname zodanig is dat zoveel mogelijk geluiden in een vroegtijdig stadium kunnen worden meegenomen.

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

9B. Werkplaats Wonen: vervolgproces

Namens de Werkplaats Wonen licht Ron Hensen het vervolgproces toe. De presentatie is bijgevoegd. De Raadstafel21 heeft een aantal adviezen voor de werkplaats:

- De Raadstafel21 benadrukt dat veel gemeenteraden van mening zijn dat de samenwerking op de woningmarkt vooral subregionaal moet plaatsvinden. Dat moet het uitgangspunt zijn voor de Werkplaats Wonen.
- De raden hebben hun zienswijze op het advies ingediend. Communiceer dus (en zeker voor 29 juni!) ook met hen over het vervolgproces. Koppel terug wat de zienswijzen zijn geweest en toets of de raden zich herkennen daarin. Communiceer ook op een eenduidige manier vanuit de werkplaats. Als dat via de colleges gebeurt, dan bestaat het gevaar dat er 21 verschillende verhalen worden verteld.
- In de communicatie naar raden is het altijd belangrijk om te duiden wat het voorstel is én ook wat het niet is. Leg bij elk onderdeel uit waarom we iets gezamenlijk doen en wat we er mee willen bereiken. Woordkeuze is daarin ook heel belangrijk. Zo wordt in het vervolgvoorstel van de Werkplaats Wonen bijvoorbeeld geschreven: “Wij hebben besloten om het advies niet aan te passen”. Dat komt bij de raadsleden in eerste instantie over alsof de werkplaats niet luistert naar de zienswijzen van de raden. Maar als het wordt toegelicht, blijkt toch iets anders te worden bedoeld.
- Ga niet onderzoeken voor het onderzoeken. Woningmarktonderzoeken moeten een duidelijke meerwaarde hebben. Betrek ook mobiliteit/bereikbaarheid bij de woningmarktonderzoeken. Dat is een belangrijke factor voor de afweging waar mensen gaan wonen.
- Er wordt een pilot Regionale Woonadviesraad georganiseerd met de corporaties. De Raadstafel21 benadrukt dat de meeste raden hebben aangegeven niks te zien in zo'n woonraad.
- De Raadstafel21 is benieuwd naar de uitvoering van de verschillende acties in het voorstel en adviseert daar de raden nadrukkelijk in te betrekken.

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

BIJLAGE 1: besluit vergoedingenbeleid Dagelijks Bestuur

1. De Raadstafel21 kan beschouwd worden als een commissie van advies.
2. Volgens de wet (Wet gemeenschappelijke regelingen) kunnen de deelnemers aan een commissie van advies alleen een presentievergoeding ontvangen als zij geen burgemeester, wethouder of raadslid zijn.
3. Nu de wet het niet toestaat vergoedingen te verstrekken aan leden van de Raadstafel21, resteert de mogelijkheid van een onkostenvergoeding. Dat is iets anders dan een vergoeding voor verrichte werkzaamheden (presentievergoeding).
4. Het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio heeft besloten geen gebruik van deze mogelijkheid te maken, omdat het toekennen van een onkostenvergoeding niet strookt met de uitgangspunten van een netwerkorganisatie. Een flexibele netwerkorganisatie veronderstelt zo min mogelijk institutionele kenmerken. De Metropoolregio is een plaats om ideeën te ontwikkelen en zaken op elkaar af te stemmen. Dat gebeurt in wisselende samenstelling. Daar horen in beginsel geen voorzieningen bij die kenmerken vertonen van een vaste en afzonderlijke bestuurslaag. Dat is nooit de opzet geweest van de Metropoolregio. Het credo "lean and mean" blijft onverkort gelden. Raadsleden dienen zich om die reden te wenden tot hun eigen gemeente voor het toekennen van een onkostenvergoeding.
5. Het vorenstaande neemt niet weg dat het Dagelijks Bestuur veel waardering heeft voor de inzet en betrokkenheid van leden van de Raadstafel21 bij het welslagen van de nieuwe wijze van samenwerken. Het Dagelijks Bestuur beseft dat een groot beroep wordt gedaan op de spaarzame tijd van raadsleden en op hun flexibiliteit.
6. Het Dagelijks Bestuur stelt daarom voor als blijk van waardering de leden en voorzitter van de Raadstafel21 en de bestuurlijk trekkers en leden van de werkplaatsen eens in de twee jaar uit te nodigen voor een gezamenlijke activiteit, zoals een innovatieve excursie met een afsluitende maaltijd.

BIJLAGE 2: stand van zaken duurzaamheid en sociaal domein

Duurzaamheid

Een aantal wethouders uit de regio heeft aangegeven dat duurzaamheid nog te weinig is verankerd binnen veel onderwerpen waarop we samenwerken. Het thema duurzaamheid staat wel benoemd als belangrijk uitgangspunt in de Regionale Agenda van de Metropoolregio Eindhoven, maar er is geen budget of menskracht voor beschikbaar.

De portefeuillehouders duurzaamheid ontmoeten elkaar binnen de Gesprekstafel Duurzaamheid, die ongeveer vier keer per jaar wordt georganiseerd door de gemeente Waalre. De trekker voor het thema duurzaamheid Paul van Liempd, wethouder bij de gemeente Waalre, heeft aangegeven zelf te beperkte menskracht te hebben om dit goed te blijven organiseren. Bovendien hebben de wethouders geconcludeerd dat om een serieuze partner te zijn van Provincie, Rijk en Europa en hier ook financiële middelen voor binnen te halen, het meerwaarde heeft om de samenwerking op het terrein van duurzaamheid te intensiveren.

In het overleg van de bestuurlijk trekkers van de werkplaatsen op 4 december 2015 is vervolgens afgesproken dat vanuit de gemeente Waalre een grondige inventarisatie zal worden uitgevoerd bij iedere werkplaats wat er op het vlak van duurzaamheid gebeurt. De volgende vragen worden daarin beantwoord: 1) wat mist er nog? 2) is dit een problematiek die op het regionale schaalniveau thuishoort? en 3) wat kan de rol zijn van de Metropoolregio Eindhoven?

Paul van Liempd heeft inmiddels gesprekken gevoerd met bijna alle bestuurlijk trekkers van de werkplaatsen. Daarin werd geconcludeerd dat het thema duurzaamheid als belangrijk thema wordt gezien, dat eigenlijk als rode draad door de werkplaatsen heen zou moeten lopen. Maar tegelijkertijd werd ook geconcludeerd dat het thema nu niet altijd voldoende op het netvlies staat, waardoor het niet automatisch wordt meegenomen. Gezegd is dat er eigenlijk een 'waakhond' nodig is, om kansen te signaleren en deze ook verder uit te zetten.

Deze inventarisatie is bijna afgerond. De volgende stap is om de conclusies terug te leggen op de tafel van de bestuurlijk trekkers van de werkplaatsen, en dan te bepalen hoe verder. Insteek nu is dat er geen aparte nieuwe werkplaats voor duurzaamheid opgericht zou moeten worden, omdat het juist integraal onderdeel zou moeten worden van de andere werkplaatsen. Wel moet nagedacht worden hoe dit dan georganiseerd zou moeten worden. Een voorbeeld dat Paul van Liempd al voor elkaar heeft gekregen, is dat het thema duurzaamheid – en dan specifiek energie – een belangrijke plek gaat krijgen binnen de nieuwe Strategie Ruimte.

Sociaal domein

De bestuurlijk initiatiefnemers hebben mede op basis van ambtelijke en bestuurlijke input een voorstel opgesteld voor hernieuwde regionale samenwerking in het sociaal domein. Het voorstel richt zich op:

- de overlegstructuur van de samenwerking "21 voor de jeugd" voort te zetten voor 2017-2020 en daarbij ruimte te laten om flexibel in te spelen op overlappende thema's op het gebied van jeugd en Wmo;
- met 21 gemeenten samen verantwoordelijkheid te nemen voor de sociaal maatschappelijke innovatieopgave voor 2017-2020 en daarbij samen te werken met multi-helix partners;
- de coördinatie van de taken in de vorige punten gezamenlijk met de gemeenten in de Metropoolregio structureel in te vullen met 1,5 fte en te beleggen bij de Metropoolregio Eindhoven. In totaal wordt dus 1,5 fte gevraagd, waarvan (uitgaande van de situatie 2016) al 1 fte is voorzien binnen het werkplan 21 voor de jeugd.

Met de Metropoolregio heeft overleg plaatsgehad over de mogelijkheden en consequenties van het beleggen van de coördinatiefunctie. Daarbij zijn zowel juridische als organisatorische aspecten bekeken. Het voorstel is onlangs ter advisering aangeboden aan het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio. Op basis van het advies zal dit voorstel een definitieve vorm krijgen waarna het op haalbaarheid kan worden getoetst bij de 21 gemeenten.